Työ- ja elinkeinoministeriö
Työmarkkinaneuvos Kimmo Ruth
11.5.2017

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan kuulemistilaisuus/
VNS 4/2017 vp Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2018—2021

1. Työllisyyden tilannekuva

	3/2017	Muutos 3/2016-/2017
Työttömät työnhakijat	317 250	- 9,6 %
Alle 25-vuotiaat työttömät	38 500	- 13,7 %
Pitkäaikaistyöttömät	112 200	- 8,5 %
Lomautetut	20 200	- 28,0 %
Avoimet työpaikat (kuukauden uudet)	59 747	+ 14,4 %
Palveluissa yhteensä	126 600	+ 2,2 %
Aktivointiaste	28,5 %	+ 0,8 %-yks.
Työttömyysaste	9,6 %	- 0,5 %-yks.
Työllisyysaste	68,8 %	+ 0,8 %-yks.

2. Julkisten työvoima- ja yrityspalvelujen määrärahat

	TA 2017	Kehys 2018	Kehys 2019	Kehys 2020	Kehys 2021
Momentti	32.30.51	32.30.51	28.90.35	28.90.35	28.90.35
Määräraha, M€	424	347	408	405	405
Työttömyysaste-ennuste, %	8,5	8,1	7,8	7,6	7,4

Julkisten työvoima- ja yrityspalvelujen määrärahat siirtyvät v. 2019 maakuntien rahoitukseen.

Työttömyyden ennustetaan vähenevän vuosittain kehyskaudella, joten julkisten työvoima- ja yrityspalvelujen määrärahat myös vähenevät. Aiempaan kehyspäätökseen verrattuna määrärahoissa on 25 milj. euron lisäys 1.1.2018 käyttöön otettavan aktiivimallin johdosta. Oleskeluluvan saavia turvapaikan hakijoita arvioidaan olevan aiempaa vähemmän, joten kotoutumiskoulutuksen määrärahat vähenevät 22 milj. euroa vuonna 2018, reilut 10 milj. euroa vuonna 2019 ja kuusi milj. euroa vuonna 2021.

Vuosina 2017 ja 2018 toteutetaan kokeilu, jossa palkkatuettua työtä ja työttömien starttirahaa rahoitetaan työttömyysetuusmäärärahoista peruspäivärahaa vastaavan määrän osalta ja ylittävä osa rahoitetaan työllisyysmäärärahoista (mom. 32.30.51). Kehyspäätöksen määrärahat on mitoitettu siten, että palkkatuetussa työssä olevien ja työttömien starttirahaa ei rahoiteta työttömyysetuusmäärärahoista enää vuodesta 2019 lähtien, vaan määrärahat ovat mukana maakuntien rahoituksessa.

Ammatillisen koulutuksen reformiin liittyen vuoden 2018 alusta lähtien mm. tutkintotavoitteista työvoimakoulutusta (pl. kotoutumiskoulutus) ei enää rahoiteta työllisyysmäärärahamomentilta vaan OKM:n hallinnonalan momentilta. Kuluvan vuoden talousarvioon verrattuna siirto momentilta 32.30.51 on 59 milj. euroa vuonna 2018, 89 milj. euroa vuonna 2019 ja 90 milj. euroa vuonna 2020.

Alle 30-vuotiaiden matalan kynnyksen palveluja tarjoavan Ohjaamo-toiminnan vakiinnuttamiseen osoitetaan vuosittain 5 milj. euron lisärahoitus. Vuonna 2018 rahoitus on kohdennettu TE-toimiston toimintamenomomentille.

Hallitus teki puolivälitarkistuksessaan mm. seuraavia linjauksia työvoima- ja yrityspalvelujen kehittämisestä ja suuntaamisesta:

- arvioidaan palkkatuen rahoitusvaihtoehdot vuoden 2019 alusta lähtien
- työttömien määräaikaishaastatteluissa painotetaan kasvokkain tapahtuvia haastatteluja
- työttömien alueellista liikkuvuutta ja pendelöintiä tuetaan tekemällä työtarjouksia entistä laajemmalle alueelle. Liikkuvuusavustuksen käyttöä lisätään ja sen soveltamisalaa laajennetaan myös lyhytaikaiseen osa-aikatyöhön ja rekrytointikoulutukseen
- työllisyysmäärärahoja kohdennetaan positiivisessa rakennemuutoksessa joustavasti kasvualojen työvoimakoulutukseen ja valmennukseen
- palkkatukea kohdennetaan yrityksille ja vaikeasti työllistyviin profilointimallia soveltamalla
- yksityistä palvelutuotantoa TE-palveluissa lisätään
- käynnistetään vaikuttavuusinvestoinnin hanke (Työllisyys-SIB) nuorten ja pitkäaikaistyöttömien työllistämiseksi
- matkailualan kohtaanto-ongelmaan vastaamiseksi valmistellaan valtakunnallinen hanke

3. Kotouttaminen

Valtion kunnille ja Kelalle pakolaisten vastaanotosta ja kotoutumisen edistämisestä maksamien korvausten (mom. 32.70.30, arviomääräraha) määrä kasvoi vuoden 2015 turvapaikanhakijoiden määrän seurauksena. Jo vuonna 2016 turvapaikanhakijoiden määrä kääntyi laskuun ja arviota oleskeluluvan saavien turvapaikanhakijoiden määrästä on tarkistettu, mikä vaikuttaa myös valtion korvauksiin alentavasti. Vuonna 2018 vähennys momentin määrärahasta on noin 128 milj. euroa, vuonna 2019 noin 151 milj. euroa, vuonna 2020 noin 112 milj. euroa ja vuonna 2021 noin 120 milj. euroa aiempaan julkisen talouden suunnitelmaan verrattuna. Hallituksen maakunta- ja sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksia koskevien esitysten myötä osa momentin määrärahasta siirretään vuodesta 2019 lukien maakuntien yleiskatteelliseen rahoitukseen (mom. 28.90.35). Vuonna 2019 siirron arvioidaan olevan noin 71 milj. euroa, vuonna 2020 noin 60 milj. euroa ja vuonna 2021 noin 57 milj. euroa. Arvio tarkentuu vielä jatkovalmistelussa.

	TA 2017	**Kehys 2018**	**Kehys 2019**	**Kehys 2020**	**Kehys 2021**
Momentti	32.70.30	32.70.30	32.70.30	32.70.30	32.70.30
Määräraha, M€	232	227	137	114	108